

Een bulletin uitgegeven
voor de bewoners van Frederiksoord
en omgeving

DE STAR

star.frederiksoord@home.nl
www.de-star.nl

Hernieuwde uitgave
Jaargang 11 · Uitgave 1 · Januari 2017

Op weg naar Werelderfgoed Frederiksoord Nu

AGENDA

- Elke zat.** – Biologische boerenmarkt op het grote parkeerterrein van het Koloniestad
- Vrijd. 27 jan.** – Optreden Lavalu in Koloniekkerkje
- Zat. 28 jan.** – Afrtrap 200 jaar MvW in het Koloniestad
- Zond. 12 febr.** – Koloniecconcert in Koloniekkerkje: Florieke Beelen en Abigail Richards
- Zond. 12 maart** – Koloniecconcert in Koloniekkerkje: Kamermuziek Ensemble Nederland
- Zond. 12 maart** – Ronde van Drenthe door Frederiksoord
- Zat., 1 apr.** – Start expositie over Koning Willem I en Generaal Van den Bosch op De Koloniehof

FREDERIKSOORD – We zijn op de juiste manier 'Op weg naar Werelderfgoed'. Allereerst heeft Minister Bussemaker onlangs aan de direct betrokkenen meegedeeld dat het kabinet het Project 'Kolonien van Weldadigheid' heeft voorgedragen aan Unesco.

En als klap op de vuurpijl is er op 20 januari door een groep belangrijke betrokkenen, waaronder natuurlijk 'onze Jan Mensink' een busreis naar Parijs gemaakt om het nominatie rapport Werelderfgoed te overhandigen aan Unesco.

We komen steeds dichterbij ons doel!

Steeds meer personen en instanties gaan zich realiseren wat een geweldig initiatief Johannes van den Bosch in 1818 heeft genomen.

De historische foto is ons door een lezer van De Star toegestuurd. Een mooi beeld van een in 1964 gehouden sportdag van de G.A. van Swieten Tuinbouwschool. Deze sportdag werd, zoals gebruikelijk, op het terrein van

Old Forward in het Sterrenbos gehouden. We zouden heel graag nog meer historische foto's ontvangen (star.frederiksoord@home.nl).

We willen u zeker nog even attenderen op de veelbelovende bijeenkomst (Denken, Durven, Doen) die op **28 januari** in het Koloniestad gehouden wordt. Iedere belangstellende is van harte welkom. We zijn heel blij met het feit dat André Tempelaar, bepaald geen onbekende in Frederiksoord, heeft aangeboden ons team te komen versterken.

We wensen u weer veel leesplezier en natuurlijk zijn reacties en suggesties heel erg welkom op star.frederiksoord@home.nl. Via dit e-mailadres kunnen belangstellenden buiten Frederiksoord, Wilhelminaord en Nijensleek een digitale versie van De Star aanvragen. Denkt u erom dat u e-mailadres wijzigingen even aan ons doorgeeft! In Museum De Koloniehof en in Hotel Frederiksoord is altijd een gratis papieren versie verkrijgbaar.

André Tempelaar, Hijlco Komen en Jan Jansen

Nieuws vanuit Huis Westerbeek

- **Minister Bussemaker**, van OCW heeft onlangs meegedeeld dat het kabinet het project Koloniën van Weldadigheid heeft voorgedragen aan de Unesco. Een geweldige stap voorwaarts.
- **Douwe Huizing**, nu nog directeur van het Drents Archief, wordt per 1 februari benoemd tot **projectleider van het Koloniecentrum**. Een prachtige uitdaging voor Douwe.
- **Walter Buijs** is aangetrokken als **programmaregisseur van het Kolonieplan**.
- Op donderdag, 20 januari, is een groep personen, die betrokken is

bij het samenstellen van het nominatie-dossier waar in feite alles om draait, per bus afgereisd naar Parijs om daar op vrijdag 21 januari het **nominatie-dossier te overhandigen aan de Unesco**. Er reisden ook acteurs van het theatersucces 'Het Pauperparadijs' mee om met behulp van verrassende acts een extra impuls te geven. De bus reed natuurlijk ook langs Wortel en Merksplas om daar personen die nauw betrokken zijn bij het Werelderfgoed verhaal op te pikken om op de wijze het internationale aspect de 'Koloniën van Weldadigheid' te accentueren.

- Op zaterdag 28 januari is iedereen van harte welkom in het toekomstig Koloniecentrum om daar de aftrap van **Denken, Durven, Doen** bij te wonen.
- Vanaf 9 februari tot 9 maart ligt het **bestemmingsplan** 'Hart van Frederiksoord' ter inzage in het Gemeentehuis te Diever. Het hele plangebied maakt onderdeel uit van het beschermd dorpsgezicht Frederiksoord-Wilhelminaord.
- Binnenkort wordt gestart met de 25e kavel voor weer een **nieuw koloniehuisje**.
- In het 'crowdfunding'-koloniehuisje hebben de **eerste belangstellenden** al een week geologeerd. De reacties waren positief.

Vierde Winter Boschfestijn: raak!

FREDERIKSOORD – Na drie evenementen op De Koloniehof die werden gesteund door Buienradar en ook wat echte regen, mocht het ook wel eens: prachtig weer bij een prachtig evenement.

Heel veel bezoekers kwamen op zondag 27 november een kijkje nemen bij de vele activiteiten die waren georganiseerd in en bij het bos van De Koloniehof. Een paar van die activiteiten er uitgelicht: de beide Hollandse Trekpaarden die druk in de weer waren met zware boomstammen, het prachtige theater en zanggezelschap SJEU, de verhalentram, Rens die mensen aan de ouderwetse trekzaag kreeg en met een vernuftige installatie zelfs kleine kinderen een honderden kilo's zware boomstam liet ophijsen, scoutinggroep Van Swieten met veel leuke activiteiten waaronder een (zeer) fors kampvuur en nog veel, veel meer.

Een mooie ontwikkeling was dat steeds meer bezoekers pas aan het eind van de middag binnen kwamen. Die snapten dat juist dan de sfeer optimaal is: veel vuur en mooie indirecte ver-

lichting in het bos waar ook een mooie ambachtelijke markt was.

Kortom: een superuitvoering van een uniek evenement. En dat verdienen het personeel, de vrijwilligers en de mensen van Oranjeborg en het Kiemhuis ook. Ze hadden er keihard voor gewerkt.

Basecamp Entre Nous: wat is dat?

Over een paar maanden komt er een militaire basis in Frederiksoord. Een basis zoals die door de Landmacht is gebouwd in o.a. Afghanistan en Mali. De base wordt gebouwd op het voormalige corso-weiland, aan de Wynoldyweg, voor de hondenschool.

De base is een kunstproject van een kunstenaarscollectief uit Kolderveen (KIK). Begin maart zal 101 Genieconstructiebataljon uit Wezep de base 'uit de grond stampen'. Naar verwachting medio april zal de base operationeel zijn. Dan zullen vier weken lang kunstenaars die zijn 'opgezonden' uit het land, één per provincie, in deze 'Proefkolonie 2.0' aan de slag gaan met het thema sociaal

maatschappelijke vernieuwing, prachtig passend binnen het gedachtegoed van generaal Van den Bosch. Hoe dat gaat gebeuren? Reken niet op beelden met armen en benen of schilderijen in rood en geel. Het wordt echt anders. Het leefthema op de base zelf is duurzaamheid: hoe zorg ik voor een zo klein mogelijke footprint. Eind van het jaar zal de base in elk geval weer zijn verdwenen.

De Maatschappij, de gemeente en de provincie steunen dit kunstproject. Steun aan en meedenken vanuit de bewoners wordt door de organisatoren erg op prijs gesteld. Meer weten: eestolk@kpnplanet.nl of www.edwinstolk.nl/basiskamp.html of www.basiskamp-entrenous.tumblr.com

Proefwonen of vakantie houden in het kolonistenhuisje

Binnen twee maanden haalde de Maatschappij van Weldadigheid in een crowdfunding €200.000 op om een nieuwe modelwoning voor een energieneutrale kolonistenwoning nieuwe stijl te laten bouwen.

Op zaterdag 10 december opende burgemeester Riekus Jager de voordeur van het kant-en-klare kolonistenhuisje op de hoek van de M.A.Naamen van Eemneslaan en de Koningin Wilhelminalaan. Een zestigtal genodigden, 'funders', sponsors en medewerkers aan het project mochten het resultaat bekijken.

Eerder die dag hadden directeur Jan Mensink en bouwer Henk Broekman het unieke concept van dit bijzondere project uitgelegd. Uitgangspunten waren het model van de oude kolonistenwoningen uit 1818, energie neutraal wonen en terugbouw van woningen op plekken waar vroeger kolonistenwoningen stonden. Vier jaar geleden startte het eerste deel van het project met woningen aan de Molenlaan. De ervaring die de bewoners van deze nieuwe huizen opdeden en nieuwe ontwikkelingen op het gebied van energie neutraal bouwen werden gebruikt voor de nieuwe modelwoning. De vloerverwarming wordt gevoed door aardwarmte die met een warmte pomp van 125 meter diep naar boven wordt gebracht. In combinatie met uitgekiende luchtdichte isolatie en een goed ventilatiesysteem dat warmte terugwint, merken de bezoekers dat het aangenaam warm is in het huis. Een installatie van zonne-

panelen in de tuin zorgt voor de ontbrekende energie. De goede isolatie houdt niet alleen de kou uit het huis, maar ook het geluid van de straat. Als je de vogels wilt horen fluiten, moet je wel een raam open zetten.

Burgemeester Jager vertelde met trots dat de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland aan het project het predicaat excellent gebied voor energiezuinige nieuwbouw heeft toegekend. In de andere landelijke projecten scoren de kolonistenhuisjes zelfs in de top. De genodigden waren unaniem positief over het resultaat van hun 'funding'.

In het nieuwe kolonistenhuisje kunnen belangstellenden voor een dergelijke woning proef wonen. En het is ook te huur als vakantiewoning. Informatie is te krijgen op het kantoor van de Maatschappij. De 'funders' krijgen over vijf jaar hun ingelegd bedrag met rente terugbetaald. En dan zijn er hopelijk al meerdere kolonistenhuisjes nieuwe stijl 'teruggebouwd' op plekken waar twee eeuwen geleden Johannes van den Bosch woningen had laten zetten. Met de ingebruikname van het kolonistenhuisje is een nieuwe stap gezet in het herstellen van het historische kenmerkende landschap van de kolonie.

Denken, Doen, Durven

Op zaterdag, 28 januari wordt er in het toekomstige Kolonieceterium in Frederiksoord een bijeenkomst georganiseerd voor alle belangstellenden. Deze bijeenkomst heeft als titel 'De Aftrap' en begint om 14.30 uur en zal tegen 17.00 uur worden afgesloten.

Met 'De Aftrap' wil men op een inspirerende manier en met inbreng van alle aanwezigen de nieuwe ontwikkelingen binnen de vrije Kolonie Frederiksoord e.o. in gang zetten. Het optreden van De Pauperband, bekend van het Pauperparadijs zorgt voor een bijzondere dimensie. Centraal staat:

Denken – wat betekent werelderfgoed voor de omgeving en wat zijn de plannen voor het gebied.

Durven – Wie is er al betrokken, wie wil en wie gaat aansluiten.

Doen – wat is het effect en wat kunnen we met ons gebied bereiken.

Verder wordt er een tipje van de sluier opgelicht van de plannen met betrekking tot het nieuwe theaterspektakel in 2018 in de koloniën. De bijeenkomst wordt afgesloten met een hapje en een drankje.

Hart van Frederiksoord

De gemeente Westerveld heeft een bestemmingsplan voorbereid voor het Hart van Frederiksoord.

Het plangebied van dit bestemmingsplan bestaat uit de voormalige tuinbouwschool met bijbehorende tuinen en het Inforium met naastgelegen gronden. Het hele plangebied maakt onderdeel uit van het beschermd dorpsgezicht Frederiksoord-Wilhelminaord. In de afgelopen jaren is gewerkt aan een nieuw toekomstperspectief voor bovengenoemd gebied. Dit toekomstperspectief is verwoord in het Kolonieplan. Het hart van Frederiksoord speelt in dit Kolonieplan een centrale rol. Belangrijke elementen in het plangebied zijn het omvormen van het Inforium tot Kolonieceterium en de bestemming voor het gebouw van de voormalige tuinbouwschool.

Het voorontwerp-bestemmingsplan is gereed voor inspraak en is ter inzage van 9 februari tot 9 maart 2017 in het gemeentehuis. Digitaal is het plan ook te zien op de website www.ruimtelijkeplannen.nl

Op dinsdag 14 februari is er van 13.30 tot 16.00 uur een inloopmiddag en op dinsdag, 21 februari is er van 19.30 tot 2.30 een inloopavond in het museum De Koloniehof.

Gedurende de ter inzage termijn kan een ieder een inspraakreactie indienen bij het college van burgemeester en wethouders van Westerveld. Postbus 50, 7970 AB Havelte.

Voor het indienen van een mondelinge reactie dient een afspraak te worden gemaakt via telefoonnummer 140521.

Kort Kolonienieuws

Schoolproject Koloniehof voor Meppeler scholen succesvol afgerond – Honderden kinderen van de basisscholen uit Meppel hebben afgelopen jaar weer een bezoek gebracht aan De Koloniehof. Voorafgaand hebben vrijwilligers op de scholen het verhaal van het ontstaan van de koloniën verteld. Op de foto kinderen van CBS Het Stadskwartier en de Anne Frankschool.

Nieuw boekje over de kolonie – Onlangs is het boek *Keien van kolonisten* verschenen. Het prettig leesbare kinderboek over wenen die vanuit Dordrecht naar de kolonie werden opgezonden, is geschreven door oud-onderwijzer Piet van der Waal. Het boek is educatief, spannend, grappig en soms ook emotioneel en is o.a. verkrijgbaar in De Koloniehof.

Project Toegangsmarkeringen – Op 11 nov. jl. is bij de Friese Brug de laatste markering geplaatst bij de toegangen tot de vrije koloniën in Nederland. Dhr. Otto graaf Van den Bosch, nazaat van generaal Johannes graaf Van den Bosch en dhr. Jack Jongbloed, wethouder van de gemeente Weststellingwerf klaarden de zware klus.

Eerste Nationale Monumentendag Special – Op zaterdag 19 no-

vember vond voor de eerste keer een Nationale Open Monumentendag Special plaats. Drie provincies namen hieraan deel. In Drenthe werd als eerste de voormalige Gerard Adriaan van Swieten Boschbouwschool bezocht. Een buslading enthousiaste bezoekers bleek zeer geïnteresseerd.

Nieuwe wandelroute – In Frederiksoord is een nieuwe wandelroute uitgezet die in de voetsporen van paupers een reis door de geschiedenis van de Koloniën van Weldadigheid maakt. Met de app van Abellife kunt u de routes thuis op de smartphone inladen. De routes zijn voor €0,99 te downloaden via de App store en Play Store en de site www.abellife.nl

In gesprek met ... Minne Wiersma

We spreken Minne uiteraard in Huis Westerbeek. En om maar gelijk met de deur in huis te vallen: een plezierig en open gesprek met een enthousiaste aankomend directeur van de Maatschappij die staat te trappelen van ongeduld.

Minne woont met echtgenote Lydia in Burgwerd, een klein dorp boven Bolsward. Ze hebben een dochter en zoon die beiden elders studeren. De wortels van Minne liggen in het boerenbedrijf van zijn ouders. Daar groeide hij met veel plezier op. Na zijn studie Bedrijfskunde gaf hij een paar jaar les in het Voortgezet Onderwijs en streek daarna neer bij de Rabobank. Hij heeft daar in tientallen jaren vele functies op veel plaatsen vervuld. Wat hem in al die functies het meest aansprak waren de mensen: mensen met ambities helpen en hen

verder ontwikkelen. Vanwege een principiële wijziging in de organisatie van de bank ging hij nadenken over hoe hij verder wilde in zijn beroepsmatige leven. Hij werd gewezen op de komende directeursvacature bij de Maatschappij. Hij ging zich verdiepen in de geschiedenis en de uitdagingen die bij deze functie horen. En, zegt Minne, dan word je vanzelf steeds enthousiaster over de vele kansen in het prachtige gebied van de koloniën. Kansen die op het maatschappelijk vlak liggen maar die ook tot concrete resultaten moeten leiden.

Hij karakteriseert zichzelf als een teamspeler en een netwerker die zeker ook resultaat gericht is. Dingen moeten wel voor elkaar komen. Hij wil graag de verbinding verdiepen tussen medewerkers van de Maatschappij, vrijwilligers en bewoners. Een goede communicatie daarbij vindt hij cruciaal.

Voor de korte termijn ziet hij uiteraard het jubileumjaar 2018 als doel en de diverse projecten die dan moeten zijn gerealiseerd. Voor de langere termijn vindt hij de uitdaging om er voor te zorgen dat de Maatschappij een gezonde basis heeft voor continuïteit. Er moet bij de projecten dus wel geld worden gegenereerd om het bijzondere koloniegebied goed en bruisend in stand te houden.

Hij heeft er zin in en zal na 1 februari een aantal taken van Jan Mensink overnemen die vooral toekomst gerelateerd zullen zijn. Hij kijkt uit naar de samenwerking met Jan waarvan hij al heeft gezien dat die vreselijk veel voor de Maatschappij voor elkaar heeft gekregen, ook al is veel daarvan voor iedereen niet zichtbaar.

Wij wensen Minne alle sterkte en heel veel succes!

SPONSOREN

